

СПРАВА «СІЛІ ПРОТИ УКРАЇНІ» (CASE OF SILI v. UKRAINE)

(Заява № 42903/14)

Стислий виклад рішення від 08 липня 2021 року

З 2009 до 2019 року заявник скаржився до адміністрації виправної колонії та місцевої прокуратури на неналежні побутові умови тримання під вартою у Роменській виправній колонії № 56 (далі – виправна колонія). Зокрема, він стверджував про перевопненість камер, які були заражені шурами; відсутність штучної та природної вентиляції, через що він піддавався пасивному курінню співкамерників; відсутність приватності під час користування туалетом.

Після скарг заявника до місцевої прокуратури у 2019 році його було переведено до камери, в якій не палили та розміщувалось лише двоє ув'язнених. У березні 2020 року Роменський міськрайонний суд зобов'язав адміністрацію виправної колонії встановити у камері належні сантехнічні коліна, аби запобігти поширенню запахів стічних вод у камерах.

Також заявник стверджував про ненадання йому адміністрацією виправної колонії допомоги в організації його огляду медико-соціальною експертною комісією (далі – комісія) та оформленні документів щодо визнання його права на пенсію по інвалідності. У червні 2016 року після подання заявником клопотання комісія оглянула заявитика та видала йому довідку, що він є особою з інвалідністю третьої групи по зору. У січні 2019 року комісія визнала заявитика особою з інвалідністю третьої групи по зору безстроково та направила виліку з акту до територіального управління Пенсійного фонду України, яке повідомило адміністрацію виправної колонії про «вирішення питання щодо пенсійного забезпечення особи, яка відбуває покарання».

Заявник також неодноразово направляв листи адміністрації виправної колонії та до Пенсійного фонду України щодо надання допомоги в оформленні пенсії по інвалідності, проте відповіді не отримував. Також заявник звертався до Регіонального центру з надання безоплатної вторинної допомоги у Сумській області для оформлення пенсії по інвалідності. Заявнику двічі призначали захисників, однак він так і не отримав правової допомоги.

До Європейського суду з прав людини (далі – Європейський суд) заявник скаржився за статтею 3 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод (далі – Конвенція) на неналежні умови тримання його під вартою в Роменській виправній колонії № 56 та за статтею 1 Першого протоколу до Конвенції у зв'язку з неможливістю отримувати пенсію по інвалідності.

Щодо скарг заявника на неналежні умови тримання під вартою Європейський суд зазначив, що з огляду на наявні матеріали у справі, а також звіт Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини щодо візиту до виправної колонії заявник мав у своєму розпорядженні лише 3 кв. м, що вважається серйозним браком простору у в'язничній камері. Європейський суд дійшов висновку, що побутові умови тримання заявника під вартою у виправній колонії були такими, що принижують гідність та порушують статтю 3 Конвенції.

Європейський суд відхилив скаргу заявитика за статтею 1 Першого протоколу до Конвенції, як явно необґрунтовану на підставі підпункту «а» пункту 3 та пункту 4 статті 35 Конвенції у зв'язку з тим, що він не надав достатніх доказів, які б підтверджували його майнові права на отримання пенсії по інвалідності та не обґрунтували свої твердження про ненадання органами державної влади допомоги в її оформленні.

ЗА ЦИХ ПІДСТАВ СУД ОДНОГОЛОСНО

«1. Оголошує прийнятною більшістю голосів скаргу на умови тримання заявитика під вартою у Роменській виправній колонії № 56, а решту скарг у заяви – неприйнятними;

2. Постановляє одноголосно, що було порушено статтю 3 Конвенції;

3. Постановляє одноголосно, що:

(а) упродовж трьох місяців з дати, коли це рішення набуде статусу остаточного відповідно до пункту 2 статті 44 Конвенції, держава-відповідач повинна сплатити заявитику такі суми та додатково суму будь-якого податку, що може нараховуватися заявитику; ці суми мають бути конвертовані в національну валюту держави-відповідача за курсом на день здійснення платежу:

(i) 10 000 (десять тисяч) євро в якості відшкодування моральної шкоди;

(ii) 1 450 (одна тисяча чотириста п'ятдесят) євро в якості компенсації витрат на правову допомогу, понесених під час провадження у Суді (ця сума має бути сплачена на банківський рахунок представника заявитика, пана Тараххала);

(б) із закінченням зазначеного тримісячного строку до остаточного розрахунку на зазначені суми нараховуватиметься простий відсоток (*simple interest*) у розмірі граничної позичкової ставки Європейського центрального банку, яка діятиме в період несплати, до якої має бути додано три відсоткові пункти;

4. Відхиляє п'ятьма голосами проти двох решту вимог заявитика щодо справедливої сatisfакції».